

Restrukturyzacja przedsiębiorstw w 2020 roku

Analiza i interpretacja postępowań
restrukturyzacyjnych

Szanowni Państwo,

statystyki dotyczące postępowań restrukturyzacyjnych mogą być bardzo użytecznym źródłem wiedzy dotyczącej procesów zachodzących w ogarniętej kryzysem gospodarce. W czasie gdy odczyty wielu wskaźników ekonomicznych są niewiarygodne lub niemożliwe do interpretacji, specjaliści i analitycy potrzebują jak najwięcej alternatywnych źródeł wiedzy. Zdając sobie z tego sprawę, trzy miesiące temu zdecydowaliśmy się na publikację naszego pierwszego raportu dotyczącego restrukturyzacji przedsiębiorstw w Polsce. Obecnie przedstawiamy Państwu drugie wydanie, podsumowujące nie tylko IV kwartał, ale również cały miniony rok.

Dane wskazują na to, że jesteśmy w okresie dynamicznego wzrostu ilości otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych. Potwierdza się również tendencja, o której informowaliśmy w poprzednim raporcie – przedsiębiorcy najchętniej korzystają z procedury uproszczonego postępowania o zatwierdzenie układu. Wiadomo już też, że podmiotami, które najgorzej znoszą kryzys są niestety indywidualne działalności gospodarcze. Z kolei pozytywną tendencją zaobserwowaną w IV kwartale 2020 roku jest wzrost ilości postępowań zatwierdzonych w stosunku do umorzonych. Miniony kwartał był jedynym w 2020 roku, kiedy udział zatwierdzonych postępowań przekroczył 50%.

Po pierwszej publikacji otrzymaliśmy mnóstwo życzliwych uwag. Prosił nas Państwo przede wszystkim o przedstawienie bardziej szczegółowych danych dotyczących sytuacji poszczególnych sektorów gospodarki. Zagadnieniem, które interesuje Państwa najbardziej okazało się być ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dlatego jednym z naszych celów było stworzenie wiarygodnego wskaźnika mierzącego poziom ryzyka prowadzenia działalności w poszczególnych sektorach gospodarki. Jednak proste przedstawienie danych o postępowaniach restrukturyzacyjnych w podziale na branże jest tutaj niewystarczające. Aby uzyskać prawdziwy obraz sytuacji postanowiliśmy wziąć pod uwagę nie tylko ilość podmiotów prowadzących postępowania restrukturyzacyjne ale również ilość wszystkich zarejestrowanych podmiotów z danej branży. Podobnie postąpiliśmy w przypadku określenia ryzyka prowadzenia działalności w poszczególnych województwach. Tworząc nasz wskaźnik, wzięliśmy pod uwagę nie tylko ilość postępowań restrukturyzacyjnych, ale również ilość przedsiębiorstw zarejestrowanych w danym województwie.

Nadal jesteśmy otwarci na Państwa sugestie i pomysły. Chętnie weźmiemy je pod uwagę przygotowując kolejne wydanie raportu, które ukaże się po zakończeniu I kwartału 2021 roku. Naszym celem, niezmiennie, jest promocja wiedzy dotyczącej poprawy efektywności działania przedsiębiorstw. Ilość firm decydujących się na otwarcie postępowań restrukturyzacyjnych jest cały czas znikoma w stosunku do ilości tych, które utraciły w 2020 roku płynność finansową. Zbyt wielu przedsiębiorców nie ma świadomości, że mają do dyspozycji środki prawne, które poprawiają ich pozycję w negocjacjach z wierzycielami i pomagają rozwiązywać realne problemy. A to oznacza, że rynek doradztwa w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw, który pomiędzy IV kwartałem 2019 a IV kwartałem 2020 roku urósł o 175%, w najbliższych latach może rosnąć w podobnym tempie.

Z poważaniem

Mariusz Grajda

Partner Zarządzający,
Członek Zarządu MGW CCG

Spis treści

1. Kondycja finansowa przedsiębiorców w roku 2020	4
2. Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020	6
a. Ilość otwartych postępowań	6
b. Rodzaje otwartych postępowań	9
c. Struktura branżowa firm decydujących się na otwarcie postępowań restrukturyzacyjnych	13
d. Charakterystyka firm otwierających postępowania restrukturyzacyjne	17
e. Doradcy Restrukturyzacyjni	18
3. Analiza umorzonych i zatwierdzonych postępowań w roku 2020	19
a. Ilość umorzonych postępowań restrukturyzacyjnych	19
b. Zatwierdzone układy w postępowaniach restrukturyzacyjnych	21
c. Maksymalne okresy spłaty wierzytelności objętych układem w zatwierdzonych postępowaniach restrukturyzacyjnych	23
4. Ryzyka osobiste członków zarządu a postępowania restrukturyzacyjne	24

Kondycja finansowa przedsiębiorców w roku 2020

Według oficjalnych danych polska gospodarka całkiem nieźle znosi pandemię. Co prawda nie znamy jeszcze odczytu PKB za czwarty kwartał ale spadek o 9% w drugim kwartale i wzrost o 7,9% w trzecim można uznać za dobry wynik, szczególnie na tle innych państw. Wielka Brytania w tym samym czasie zanotowała spadek o 18,8% i wzrost o 16% a nawet stosująca bardzo łagodne zasady lock downu Szwecja, ma wyniki gorsze niż Polska - spadek o 8% i wzrost o 4,9%.

Niestety, te optymistyczne dane makroekonomiczne nie przekładają się na sytuację zdecydowanej większości polskich przedsiębiorców. Świadczy o tym lawinowy wzrost ilości otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych. W roku 2020 było ich aż o 58% więcej niż w 2019. Ogromny jest też wzrost w czwartym kwartale 2020 - 41,8% w stosunku do trzeciego kwartału mimo tego, że był to okres luzowania pandemicznych ograniczeń. Według danych GUS, w czasie pierwszego lock downu najbardziej ucierpiała branża zakwaterowania i gastronomii. Wytworzona przez nią wartość dodana spadła w drugim kwartale o ponad 75%. Na drugim miejscu pod tym względem znalazła się branża przemysłowa – spadek o prawie 24% a na trzecim sprzedaż i naprawa pojazdów – spadek o niecałe 16%. Poluzowanie sankcji w trzecim i czwartym kwartale doprowadziło do radykalnej poprawy sytuacji we wszystkich tych branżach, jednak pierwszy kwartał 2021 roku może znów być dla nich trudny.

Obecny kryzys bez wątpienia ma oddziaływanie silnie deflacyjne. Zamknięcie centrów handlowych, restauracji i hoteli powoduje, że Polacy wydają mniej pieniędzy. Popyt krajowy w drugim kwartale 2020 spadł w porównaniu w tym samym okresie roku 2019 aż o 7,6%. Jednak fakt, że mimo tego wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wynosi 103% świadczy o tym, że jeszcze silniejsze są zjawiska o charakterze inflacyjnym. Inflacja może silnie wzrosnąć po zniesieniu ograniczeń i powrocie przez konsumentów do dawnych zwyczajów zakupowych a Narodowy Bank Polski wyraźnie sygnalizuje, że nie zamierza się tym przejmować. Wręcz przeciwnie, jego prezes sugeruje dalsze obniżki stóp procentowych.

Wysoka inflacja i stopy procentowe bliskie zera to fatalna wiadomość dla inwestorów. Zyskowne lokowanie kapitału będzie coraz trudniejsze. Jednak to co jest złe dla inwestorów, może być korzystne dla przedsiębiorstw potrzebujących dofinansowania. Zewnętrzny kapitał nie tylko będzie tańszy, ale również nominalne dochody przedsiębiorstw będą wyższe dzięki inflacji, więc spłata zobowiązań będzie łatwiejsza. To znaczy, że przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej, również te na etapie postępowań restrukturyzacyjnych, za wszelką cenę powinny starać się pozyskać zewnętrzny kapitał. W obecnych czasach może to być możliwe nawet mimo braku zdolności kredytowej. Inwestorzy, pozbawieni możliwości osiągania dochodów z lokat bankowych, będą zmuszeni do aktywnego poszukiwania nowych możliwości inwestycyjnych i konkurowania między sobą o udział w perspektywicznych projektach.

Wracając do danych GUS dotyczących poszczególnych gałęzi gospodarki, wyraźnie widać, że jest kilka branż, które całkiem nieźle radzą sobie z pandemią. W trzecim kwartale 2020 roku wzrost o 8,98% w porównaniu z tym samym okresem roku 2019 zanotowała branża obsługi rynku nieruchomości. O 7,1% wzrosły branże informacji i komunikacji oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Nieźle radzi sobie również branża przemysłowa, która mimo ogromnego spadku w drugim kwartale, w skali roku zanotowała wzrost o 3,5%.

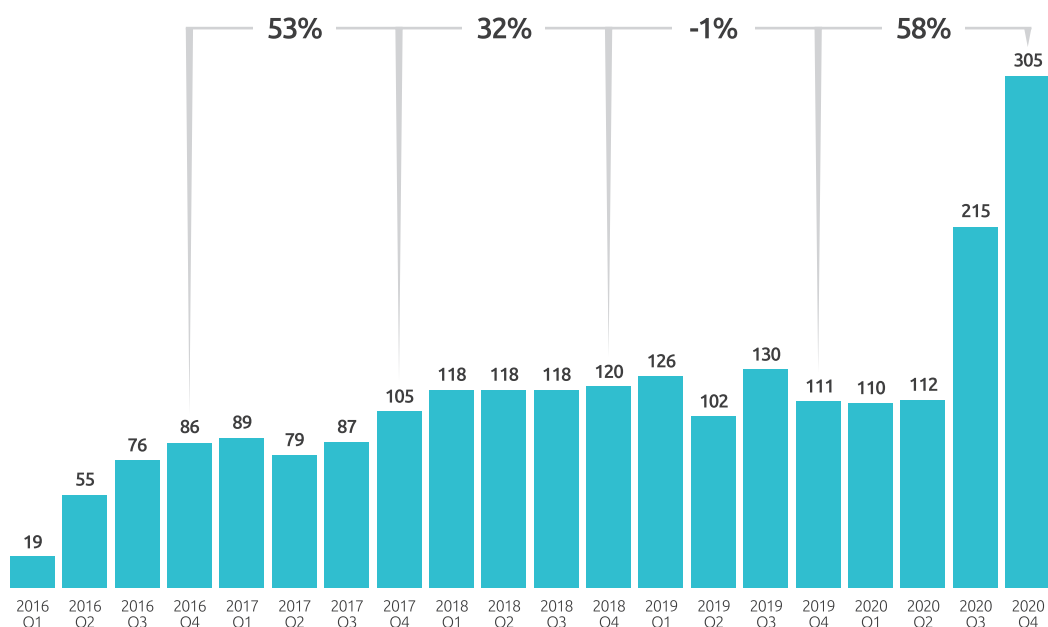
Te dane oznaczają, że przedsiębiorcy powinni bardzo uważnie analizować zmiany zachodzące w otoczeniu ekonomicznym i rynkowym. Szczególnie niebezpieczne może być ignorowanie pojawiających się trendów, takich jak wzrost znaczenia sprzedaży przez kanały elektroniczne czy postępująca automatyzacja pracy nie tylko w przemyśle, ale również w administracji i branży finansowej. Mimo poważnego kryzysu cały czas można odnieść sukces w biznesie, jednak wymaga to zbudowania organizacji, która w efektywny sposób będzie dostarczać wartość klientom.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

a. Ilość otwartych postępowań

Ilość otwartych postępowań restrukturyzacyjnych wg kwartałów.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

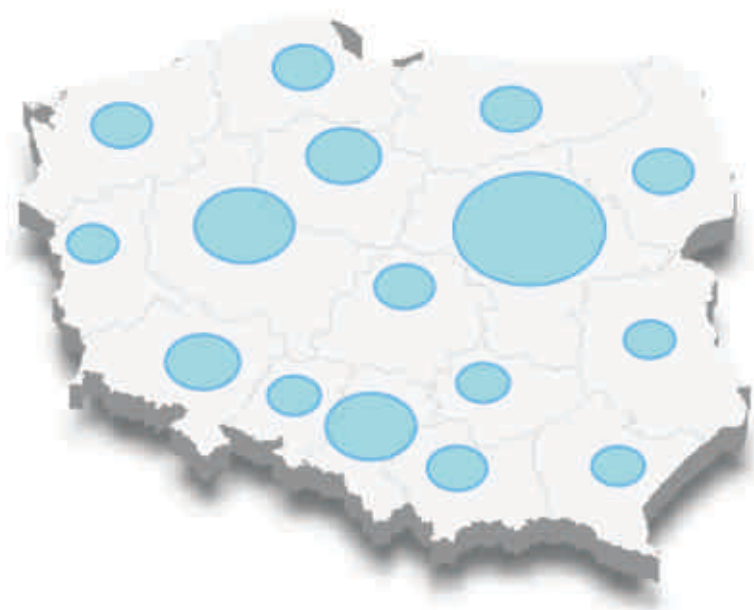
Już w połowie 2020 roku przewidywaliśmy, że ogólna ilość otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych może znacząco wzrosnąć. Było to związane z dwoma czynnikami. Po pierwsze, ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej pogarszały sytuację przedsiębiorców, po drugie uruchomiono możliwość otwierania postępowań restrukturyzacyjnych według znacznie uproszczonej procedury.

Jednak nawet nas zaskoczyła skala wzrostu. W czwartym kwartale 2020 roku otwarto 305 postępowań restrukturyzacyjnych, co stanowi wzrost o 175% w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019. Rok do roku, zanotowaliśmy wzrost o 58%, co dobitnie dowodzi, że skala kłopotów firm z utrzymaniem wypłacalności jest bardzo wysoka. Zaskakujący również jest poziom wzrostu ilości postępowań w IV kwartale w stosunku do III kwartału 2020. Pierwszy lock down rozpoczął się w marcu 2020 roku, jednak zauważalny wzrost ilości postępowań odnotowano dopiero kilka miesięcy później. W przypadku drugiego lock downu, który wprowadzono w listopadzie 2020, wzrost ilości otwieranych

postępowań dało się zauważyć niemal natychmiast, bo już w grudniu 2020. Oczywiście prostym wyjaśnieniem jest to, że mocno nadwerężona kondycja przedsiębiorców wynikająca z pierwszego lock downu, w przypadku pojawienia się kolejnych ograniczeń spowodowała większy stopień niewypłacalności. Jednak można również przyjąć, iż obserwowany wzrost ilości otwieranych postępowań jest opóźnionym efektem pogłębiających się problemów przedsiębiorców wynikających z pierwszego lock downu oraz utrzymujących się ograniczeń w prowadzeniu działalności.

Taka interpretacja tych danych wskazywałaby na prognozowany dalszy wzrost ilości otwieranych postępowań w I i II kwartale 2021 roku. Mając na uwadze fakt, że większość ograniczeń będzie trwać co najmniej do końca stycznia 2021, a w niektórych branżach stan ten utrzyma się zapewne nieco dłużej, prognozujemy iż kolejne kwartały 2021 roku będą testowały górne granice ilości otwieranych postępowań odnotowywanych w IV kwartale 2020, a nawet mogą je przekroczyć.

Struktura terytorialna otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych w 2020 r.

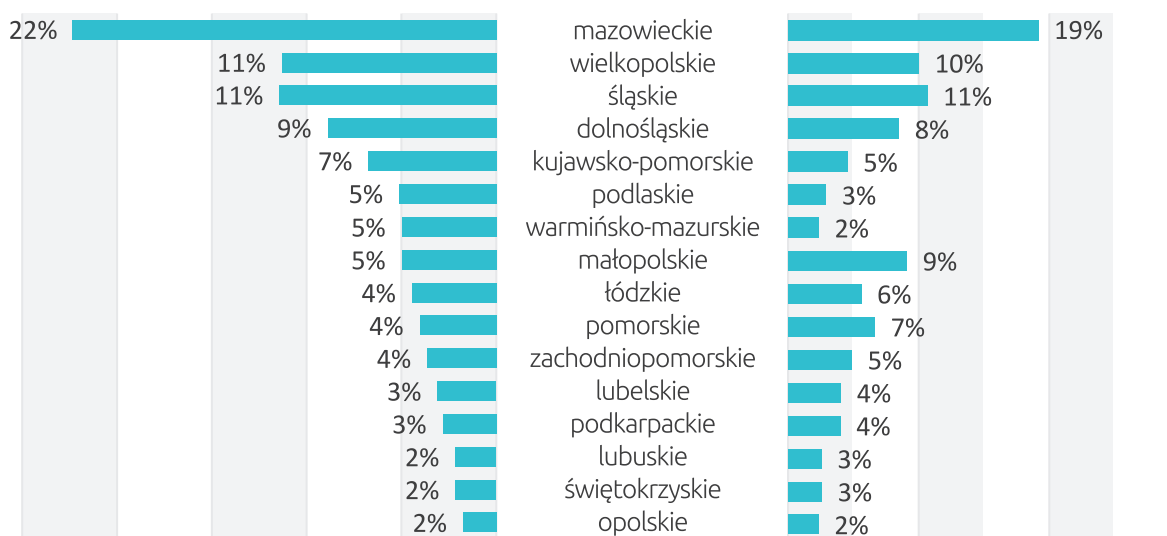

województwo	otwarte postępowania
mazowieckie	166
śląskie	85
wielkopolskie	84
dolnośląskie	66
kujawsko-pomorskie	50
warmińsko-mazurskie	38
małopolskie	37
podlaskie	37
łódzkie	33
pomorskie	30
zachodniopomorskie	27
lubelskie	23
podkarpackie	21
lubuskie	16
świętokrzyskie	16
opolskie	13
Suma	742

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Struktura terytorialna otwieranych postępowań w zasadzie jest porównywalna do struktury odnotowywanej w poprzednich latach. Największa ilość postępowań otwierana jest w dużych aglomeracjach, w których zarejestrowana jest duża ilość przedsiębiorców. Aby lepiej zinterpretować te dane porównaliśmy udział otwieranych postępowań w danym województwie do udziału zarejestrowanych w tym województwie przedsiębiorstw.

Porównanie ilości otwartych postępowań i ilości przedsiębiorstw wg województw w 2020 r.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r. oraz dane z GUS podmioty deklarujące prowadzenie działalności stan w dniu 31.12.2020 r.

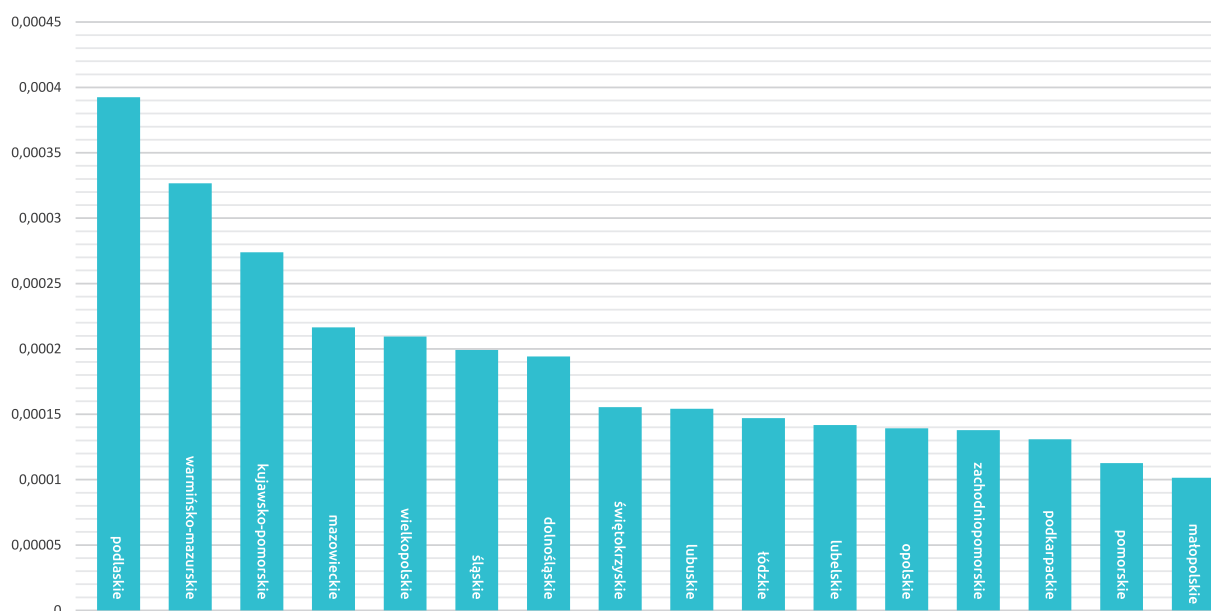
Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

Analiza tych danych wskazuje iż w zdecydowanej większości przypadków udział otwieranych postępowań jest porównywalny z udziałem firm zarejestrowanych w poszczególnych województwach, względem ogólnej ilości zarejestrowanych przedsiębiorców. Jednak w przypadku kilku województw możemy zaobserwować większy udział niewypłacalności w ogólnej liczbie przedsiębiorstw. Tak jest między innymi w województwie mazowieckim (22% otwieranych postępowań względem 19% udziału zarejestrowanych w tym województwie

przedsiębiorstw, lub warmińsko-mazurskim (5% otwartych postępowań względem 2% udziału zarejestrowanych firm).

Dodatkowa analiza wskazuje regiony objęte największym ryzykiem niewypłacalności. W tym celu dokonano porównania ilości otwartych postępowań w danym województwie do ilości zarejestrowanych w nim firm. Mapę ryzyka niewypłacalności w podziale terytorialnym prezentujemy na poniższym wykresie.

Udział % otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w stosunku do liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw w podziale na województwa w 2020 r.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r. oraz dane z GUS podmioty deklarujące prowadzenie działalności stan w dniu 31.12.2020 r.

Wynik analizy przeprowadzonej na danych za 2020 rok wskazuje iż największe ryzyko niewypłacalności odnotowano w województwie podlaskim, warmińsko-mazurskim i kujawsko-pomorskim. Dopiero na 4 miejscu uplasowało się województwo mazowieckie. W przypadku województwa podlaskiego oraz warmińsko-mazurskiego największy odsetek podmiotów decydujących się na otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego to gospodarstwa rolne, co w powiązaniu z dużą ilością postępowań otwieranych przez tę branżę skutkuje większym

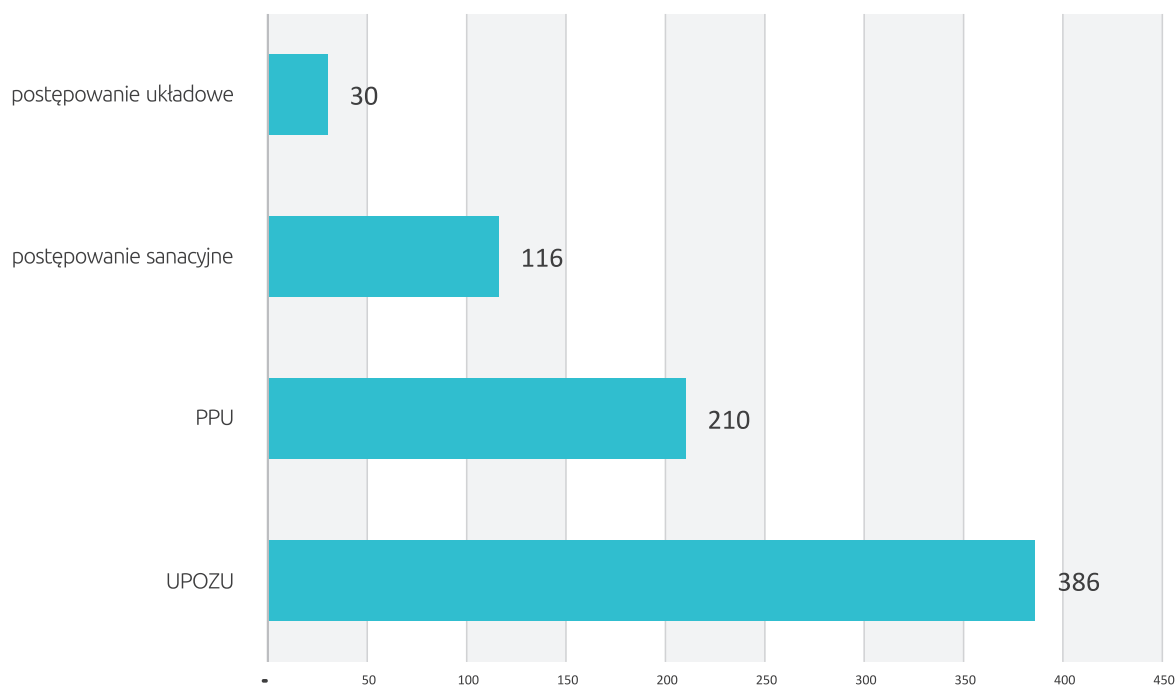
ryzykiem niewypłacalności.

Uwagę zwraca fakt, że wskaźniki ilości postępowań restrukturyzacyjnych dla poszczególnych województw są wyraźnie ujemnie skorelowane z ich poziomem rozwoju gospodarczego. Województwa podlaskie, warmińsko-mazurskie i kujawsko-pomorskie zaliczają się do najbiedniejszych. Według GUS ich poziom PKB na mieszkańca wynosi odpowiednio: 71,7%, 69% i 81,2% średniej dla całej Polski.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

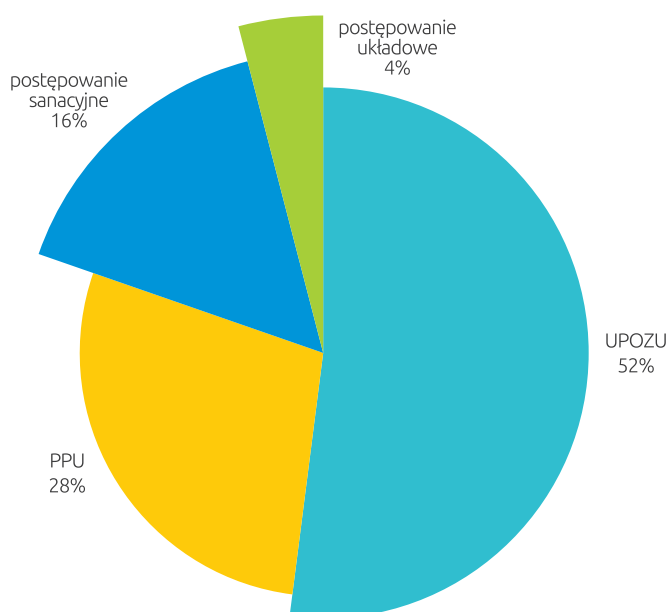
b. Rodzaje otwartych postępowań

Liczba otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020 wg rodzajów.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Udział % w podziale na rodzaj otwartych postępowań 2020 r.

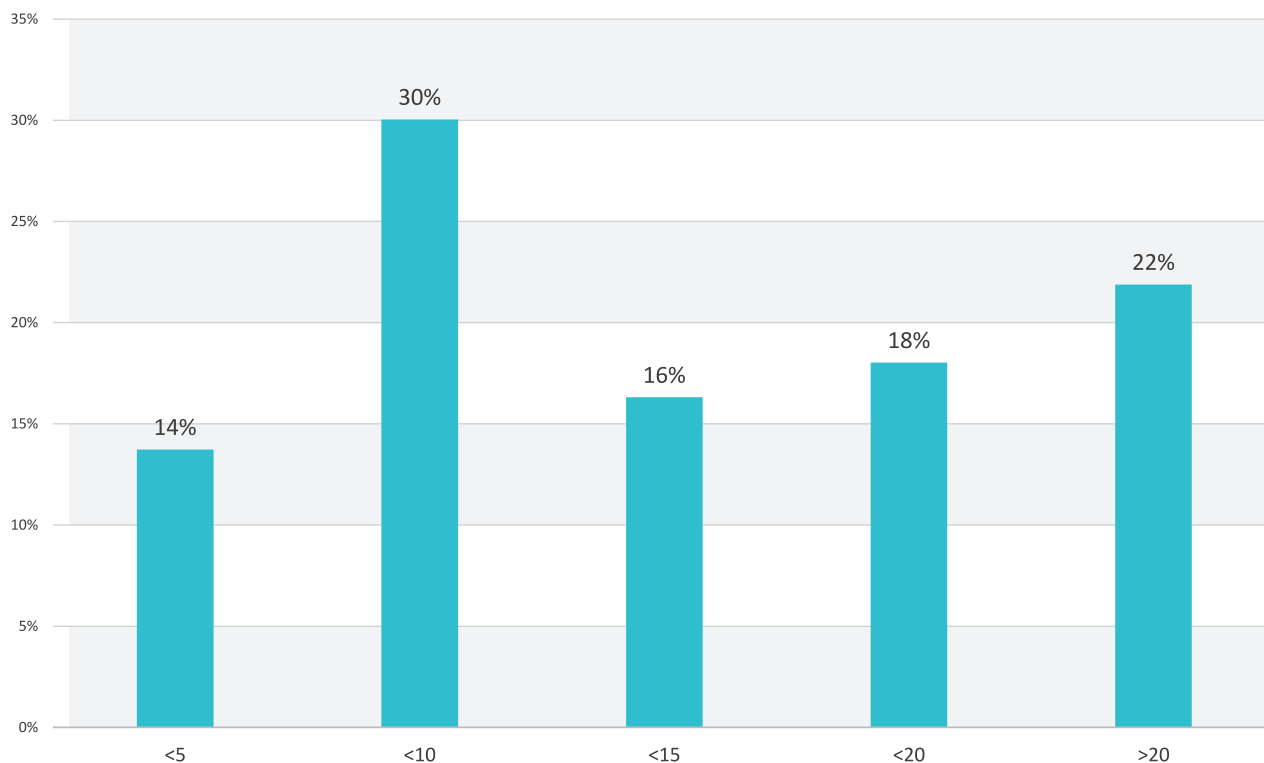

W roku 2020 przedsiębiorcy najczęściej zdecydowali się na uproszczone postępowania o zatwierdzenie układu. Ten nowy rodzaj postępowania, wprowadzony czasowo do polskiego porządku prawnego w połowie 2020 roku jedną z tak zwanych ustaw covidowych, zdominował strukturę otwieranych postępowań. Jest to niewątpliwie zasługą niewymagającej udziału sądu procedury związanej z otwarciem tego postępowania.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

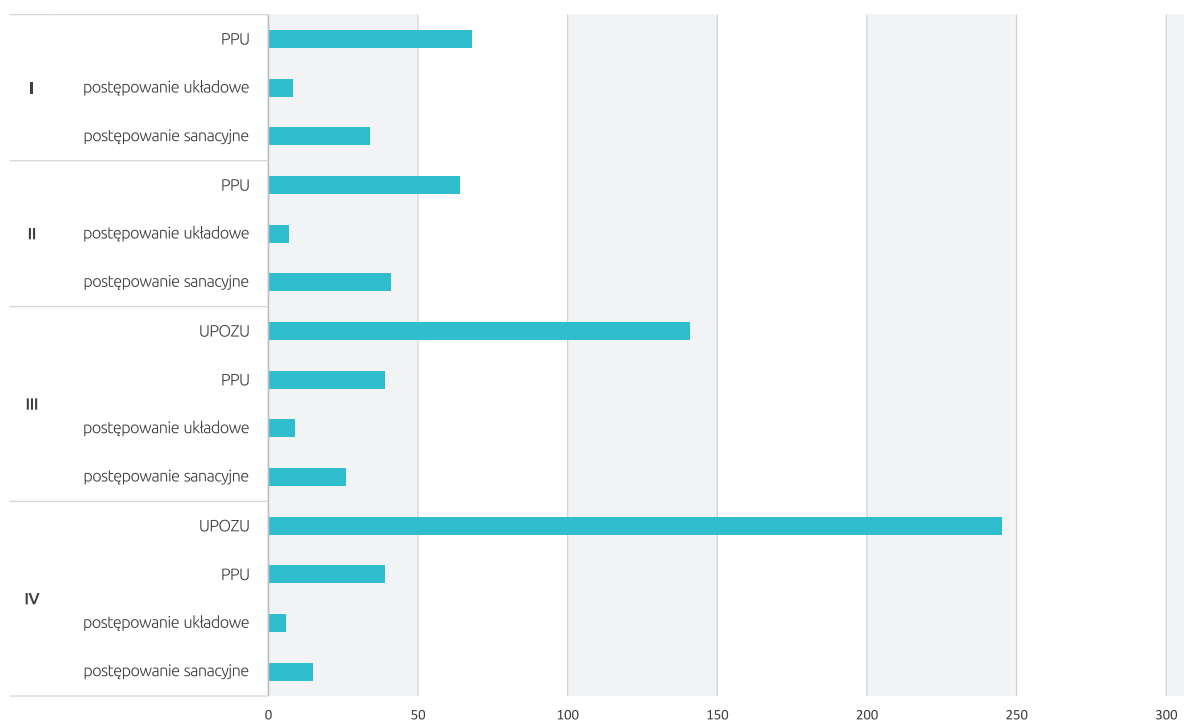
% otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020 w podziale na okres działania firm decydujących się na otwarcie postępowania.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

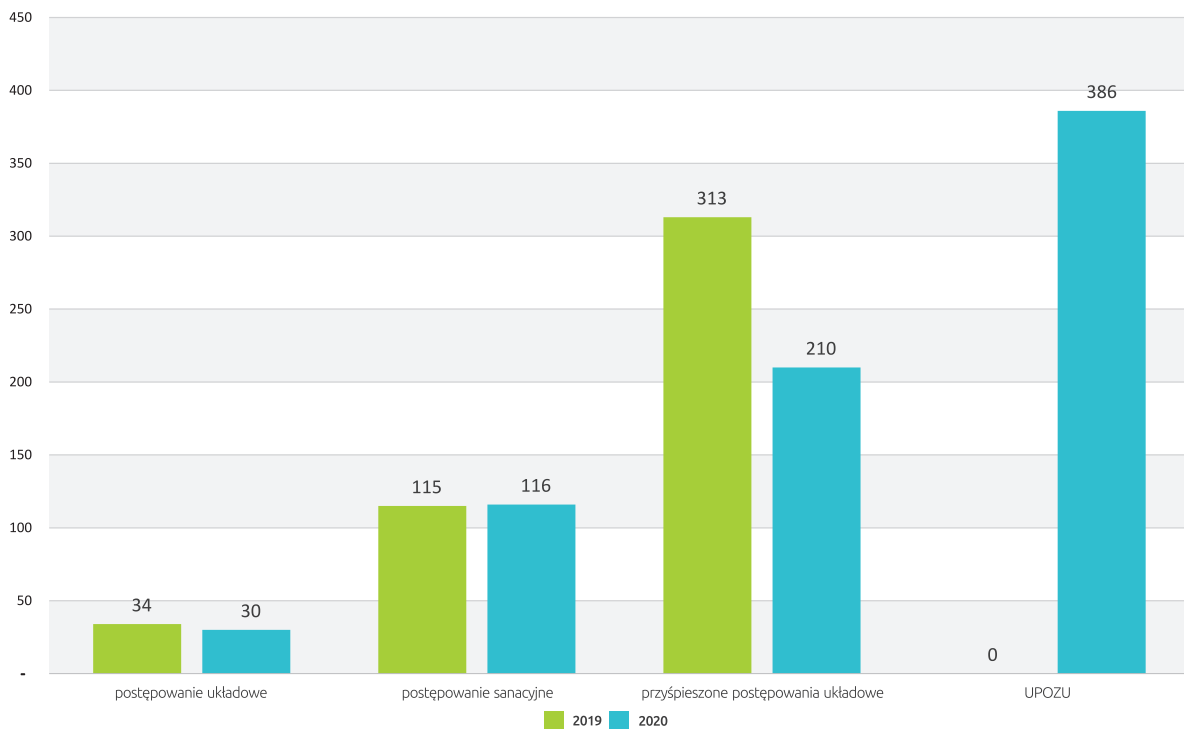
Zdecydowana większość firm decydujących się na otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego prowadzi działalność dłużej niż 5 lat a krócej niż 10. Dziwić jedynie może stosunkowo niski udział firm prowadzących swoją działalność krócej niż 5 lat.

Liczba otwartych postępowań w kwartałach 2020 r.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Otwarte postępowania w roku 2019 i w roku 2020 w podziale na rodzaje.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

W roku 2020 największa ilość otwartych postępowań restrukturyzacyjnych obejmowała uproszczone postępowania o zatwierdzenie układu. Tak jak wielokrotnie wspominaliśmy, wynika to oczywiście z atrakcyjności tego postępowania dla dłużników (brak konieczności otwierania postępowania poprzez procedurę sądową, niższe koszty postępowania oraz niewielkie wymogi umożliwiające jego uruchomienie). Jednak prawdziwym testem na efektywność tych postępowań będzie porównanie ilości otwieranych uproszczonych postępowań w stosunku do zatwierdzanych układów. Dane te jednak dopiero przed nami.

Uwagę również zwraca utrzymanie się w stosunku do 2019 roku ilości otwieranych postępowań sanacyjnych, choć ilość kwartalnie otwieranych tego

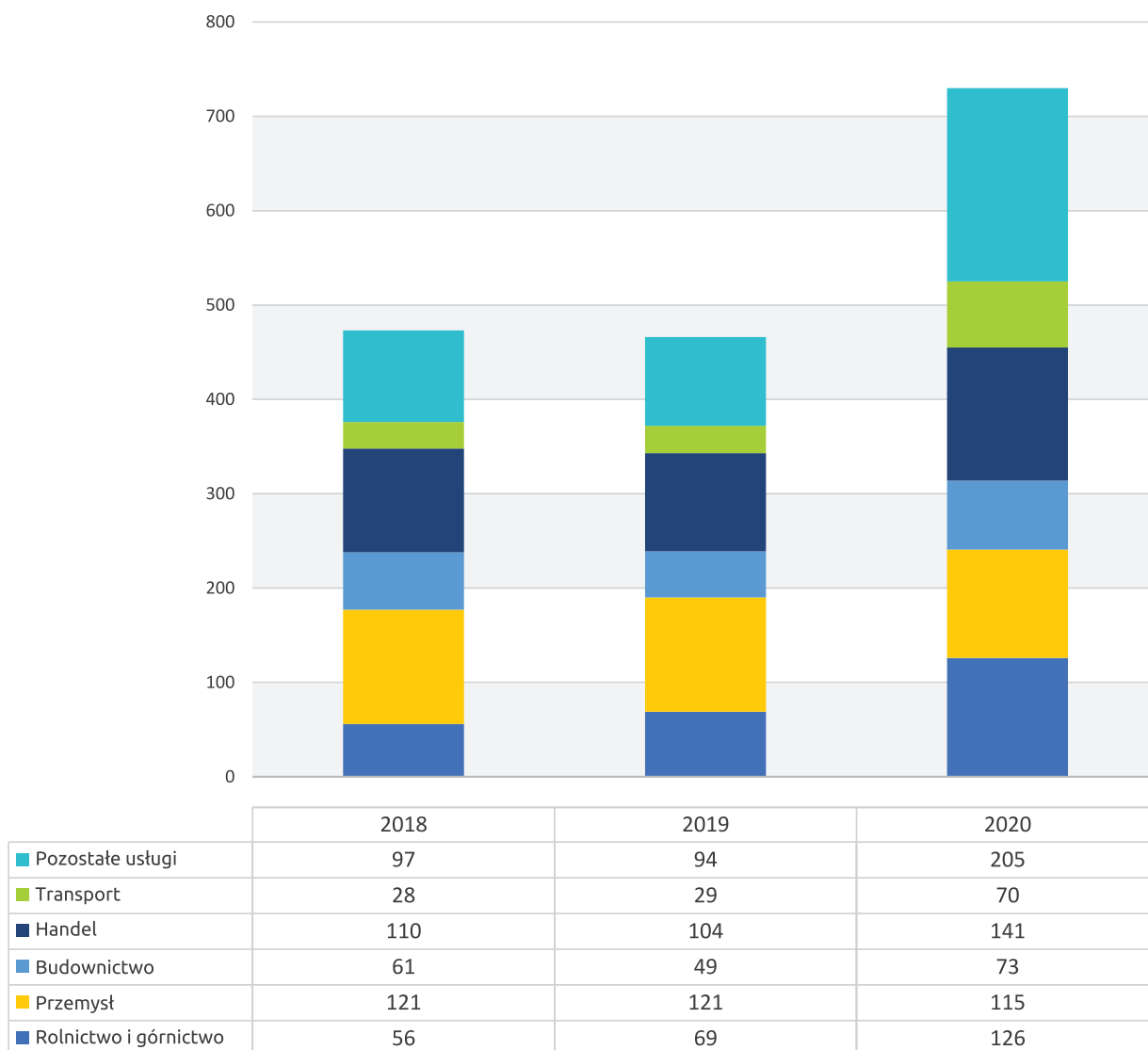
typu postępowań maleje. Można zatem domniemywać iż w pierwszej połowie przyszłego roku może nastąpić drobny spadek ilości otwieranych sanacji.

Zaznaczyć należy też, że uproszczone postępowanie, zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą może być otwierane jedynie do 30.06.2021 roku. Trwają jednak prace legislacyjne zmierzające do włączenia tego rodzaju postępowań na stałe do porządku prawnego. Sygnalizowany jest również zamiar wprowadzenia pewnych zmian w sposobie funkcjonowania przyspieszonego postępowania układowego. Zapewne drugi kwartał bieżącego roku pozwoli zweryfikować czy założenia te faktycznie znajdą swoje odzwierciedlenie w zmieniających się przepisach.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

c. Struktura branżowa firm decydujących się na otwarcie postępowań restrukturyzacyjnych

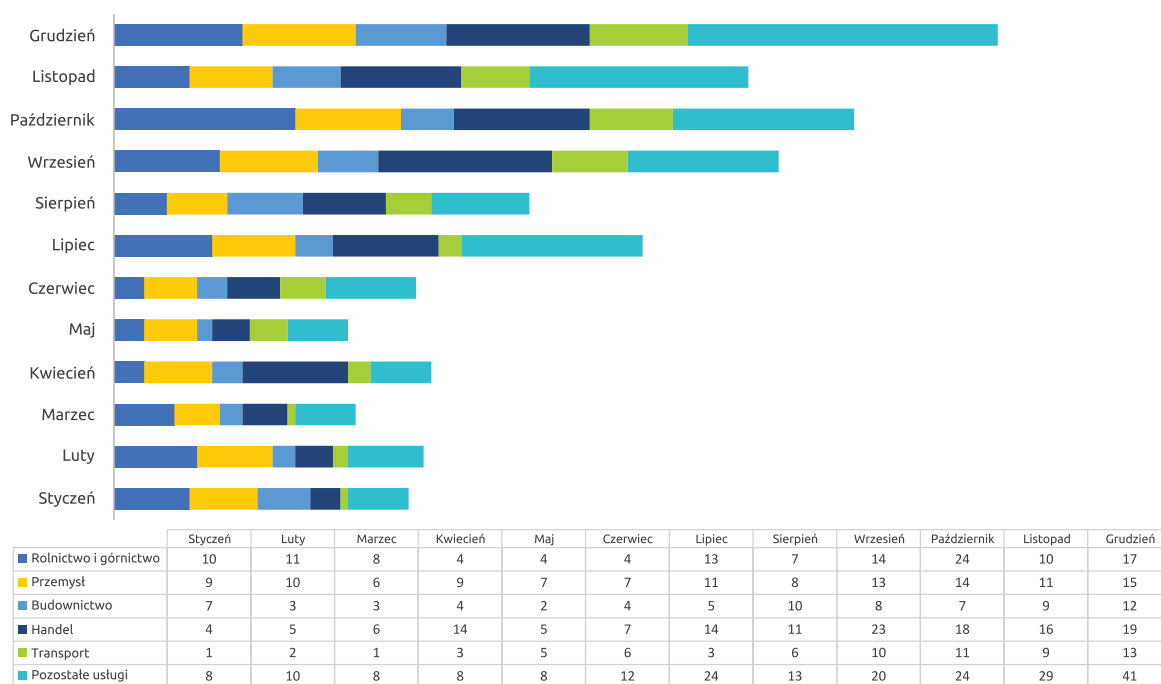
Liczba otwartych postępowań w latach 2018-2020 w podziale na branże.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Największy wzrost ilości otwieranych postępowań obejmuje zagregowaną grupę branżową „Pozostałe usługi” w tym przypadku można zaobserwować wzrost otwartych spraw o ponad 118% przy jednoczesnym wzroście ogólnej ilości postępowań o 58%. Statystycznie większy wzrost odnotowało również rolnictwo i transport.

Ilości otwieranych postępowań restrukturyzacyjnych w poszczególnych miesiącach 2020 roku w podziale na branże.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Obrazowane tym wykresem dane potwierdzają zapoczątkowany od lipca dynamiczny przyrost niewypłacalności w branży „pozostałych usług”. Największy przyrost odnotowano w grudniu 2020 roku, co być może jest wynikiem drugiego lockdownu. Zgodnie z prognozami zawartymi w poprzednim raporcie, istotne wzrosty również można obserwować wśród firm działających w branży transportowej. Jednak w tym przypadku są one zauważalne dopiero od września 2020 roku. Październik 2020 okazał się miesiącem, w którym otwarto najwięcej postępowań dotyczących gospodarstw rolnych.

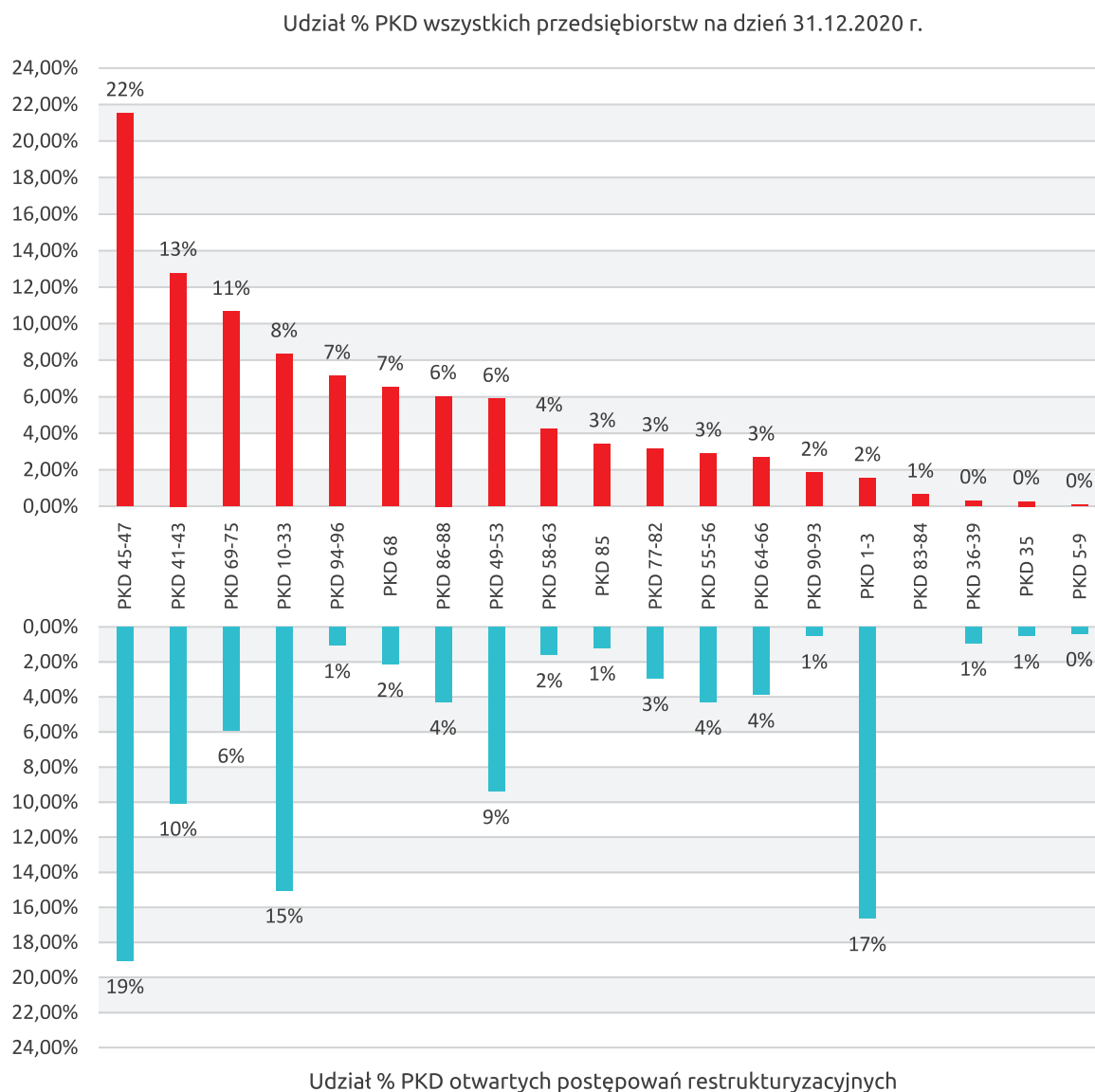
W latach 2018 - 2020 największy wzrost ilości otwieranych postępowań zanotowano w branży klasyfikowanej jako pozostałe usługi. Od 2008 roku ilość postępowań wzrosła tam z 97 do 205. W grupie tej mieszczą się przedsiębiorstwa klasyfikowane pod numerami PKD od 64 do 96. Największy udział wśród tych przedsiębiorstw mają firmy prowadzące działalność określaną jako „działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (ponad 20%). Są to firmy działające w branży marketingowej jak również usług specjalistycznych (np. usługi prawne lub usługi księgowe). Może to być niepokojący wskaźnik obrazujący pogarszającą się kondycję pozostałych podmiotów, które w dobie narastającej niewypła-

calności rezygnują z usług prawnych i marketingowych. Niewątpliwym zaskoczeniem jest jednak wzrost niewypłacalności w branży księgowej co może oznaczać iż część przedsiębiorców nie reguluje swoich zobowiązań wobec biur rachunkowych w terminie, przymuszając je tym samym do otwierania postępowań restrukturyzacyjnych.

Branża która posiada jednak największy jednostkowy udział w grupie tych przedsiębiorstw to branża gastronomiczna. Stanowi ona bowiem ponad 11% przedsiębiorstw charakteryzowanych jako „pozostałe usługi”. Ważną wskazówką jest fakt że aż 30% przedsiębiorców z tej branży otworzyło postępowania restrukturyzacyjne w grudniu 2020 roku. To istotny dowód na szybko pogarszającą się kondycję branży gastronomicznej. Istotne pogorszenie kondycji finansowej odnotowała prywatna służba zdrowia. W roku 2020 otwartych zostało bowiem ponad 29 postępowań restrukturyzacyjnych wobec przedstawicieli tej branży. Widocznym jest wzrost ilości otwieranych postępowań przez prywatne gabinety dentystyczne bądź gabinety specjalistyczne. Od pewnego czasu wielu komentatorów wskazywało że w dobie pandemii duża część pacjentów obawia się korzystania z badań specjalistycznych. Jest to kolejny dowód na poparcie tej tezy.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

Porównanie otwartych postępowań do ilości przedsiębiorstw w podziale na PKD w 2020 r.

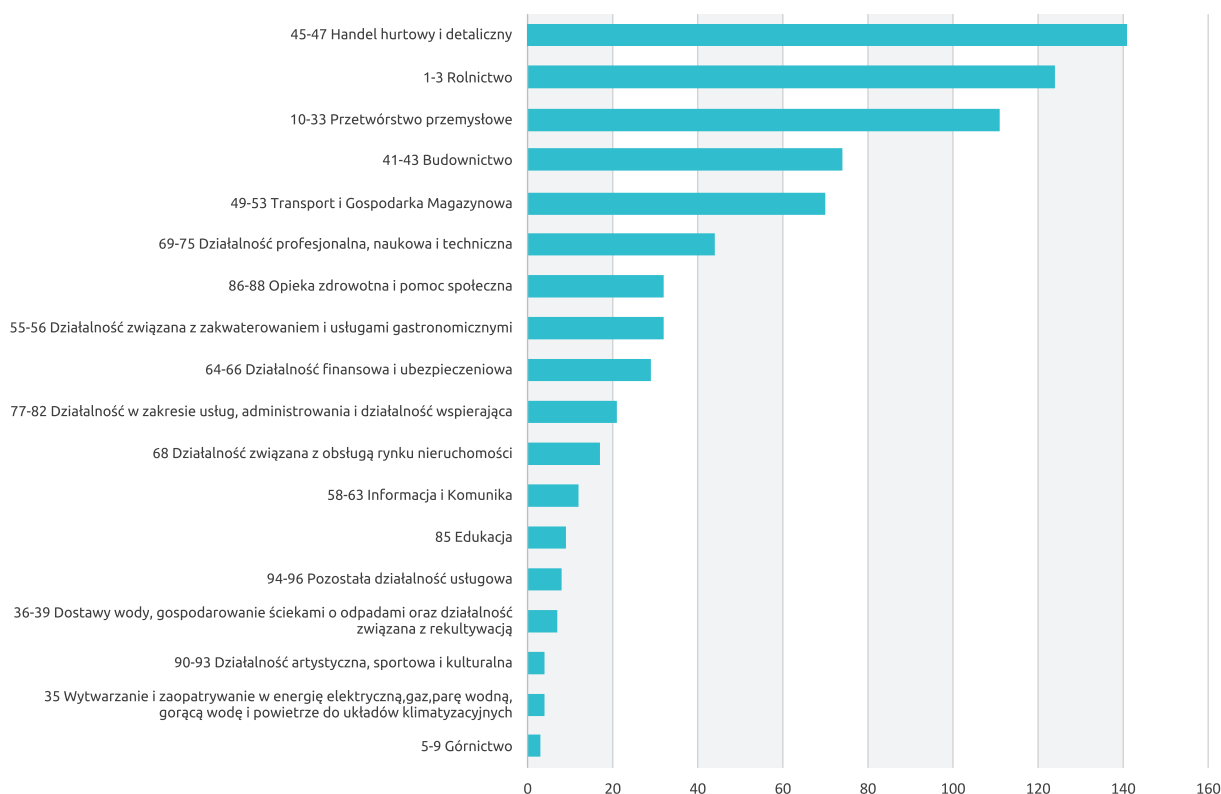

PKD 45-47 Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
 PKD 41-43 Budownictwo
 PKD 69-75 Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
 PKD 10-33 Przetwórstwo Przemysłowe
 PKD 94-96 Pozostała działalność usługowa
 PKD 68 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
 PKD 86-88 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
 PKD 49-53 Transport i Gospodarka Magazynowa
 PKD 58-63 Informacja i Komunikacja
 PKD 85 Edukacja
 PKD 77-82 Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

PKD 55-56 Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
 PKD 64-66 Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
 PKD 90-93 Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
 PKD 1-3 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
 PKD 83-84 Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
 PKD 36-39 Dostawy wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
 PKD 35 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
 PKD 5-9 Górnictwo i wydobywanie

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r. oraz dane z GUS podmioty deklarujące prowadzenie działalności stan w dniu 31.12.2020 r.

Struktura branżowa podmiotów otwierających postępowania restrukturyzacyjne w 2020 roku.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Tak jak przy danych obrazujących podział terytorialny otwieranych postępowań, dokonano analizy dla grup branżowych. Porównano ilość otwieranych postępowań w danej branży do ogólnej ilości postępowań restrukturyzacyjnych oraz udział przedsiębiorstw z danej branży do ogólnej ilości firm zarejestrowanych w PKD. Część wyników potwierdza stawianą wcześniej tezę, iż największe ryzyko odnotowywane jest w branży rolniczej oraz transporcie. Duży udział postępowań restrukturyzacyjnych

w ogólnej liczbie przedsiębiorstw odnotowywano też w branży przetwórstwa przemysłowego (15% postępowań restrukturyzacyjnych i 8% firm).

W strukturze branżowej otwieranych postępowań nadal istotną pozycję stanowią firmy budowlane. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku branży handlu hurtowego i detalicznego.

Analiza otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020

d. Charakterystyka firm otwierających postępowania restrukturyzacyjne

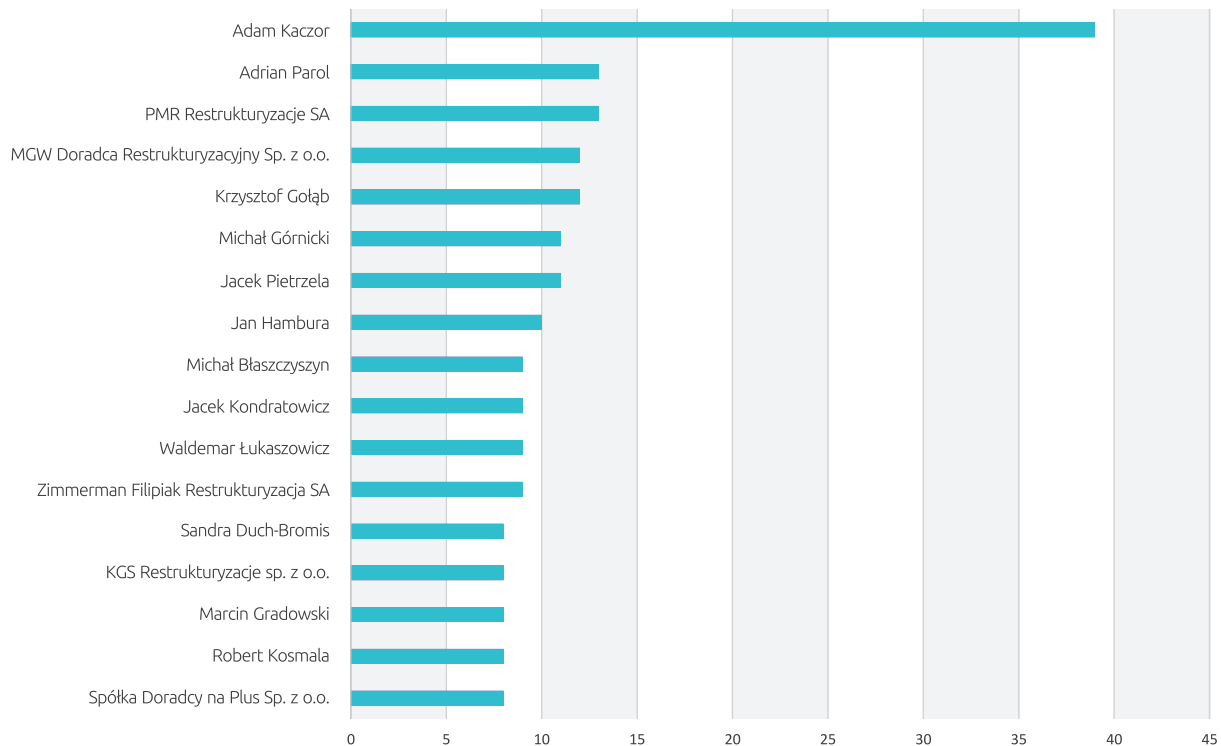
Ilość postępowań w podziale na formę prawną.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

e. Doradcy Restrukturyzacyjni

Liczba otwartych postępowań restrukturyzacyjnych w roku 2020 w podziale na doradców restrukturyzacyjnych pełniących funkcję nadzorców bądź zarządców.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

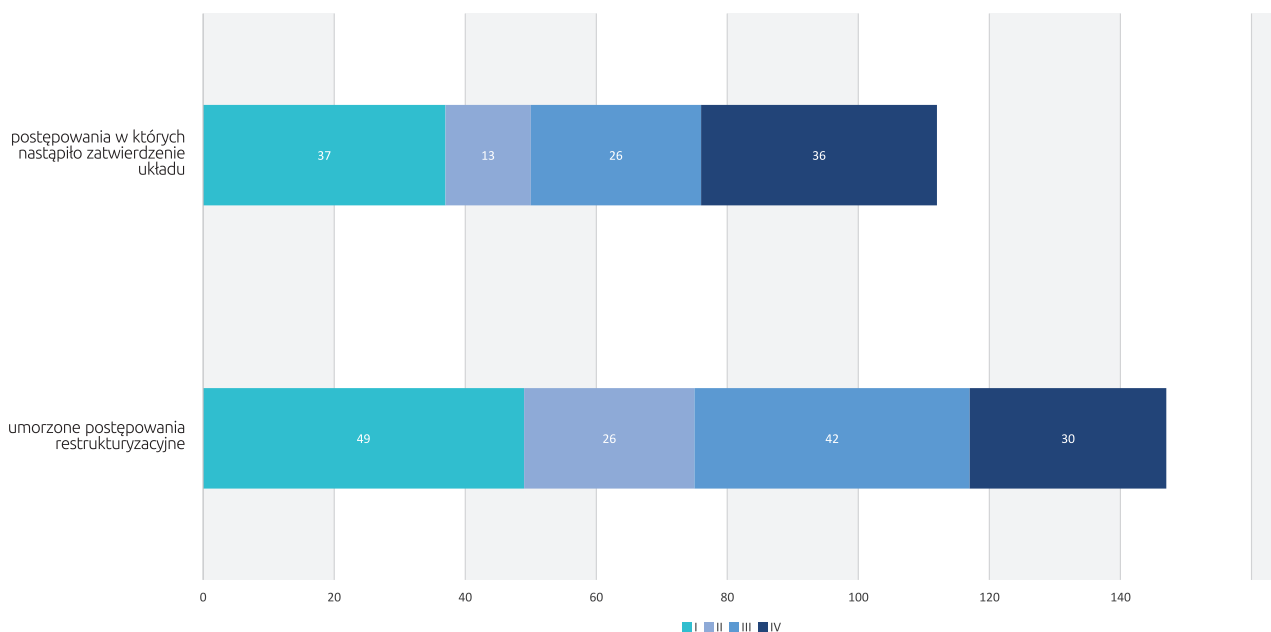
Rośnie cały czas grupa osób i firm posiadających licencję doradcy restrukturyzacyjnego, uprawniającą do sprawowania funkcji nadzorcy, zarządcy bądź syndyka. Zdecydowanie można też zauważyć pewnego rodzaju specjalizacje, jakie powstają w gronie doradców. Część z nich skupia się bowiem na prowadzeniu postępowań upadłościowych a inna część specjalizuje się w postępowaniach restrukturyzacyjnych. Jest to tym bardziej zrozumiałe, że sposób prowadzenia postępowań restrukturyzacyjnych i cel jest znacząco różny od upadłości.

Działalność większych doradców wspierana jest niejednokrotnie przez powiększające się zasoby prawników, analityków a nawet interim managerów wspierających proces restrukturyzacji firm. Rośnie również ilość nowo otwieranych postępowań w przeliczeniu na jednego doradcę. Powyżej prezentujemy wykaz doradców prowadzących w roku 2020 największą ilość postępowań, w których zostali oni wybrani bądź powołani na funkcję nadzorców bądź zarządców.

Analiza umorzonych i zatwierdzonych postępowań w roku 2020

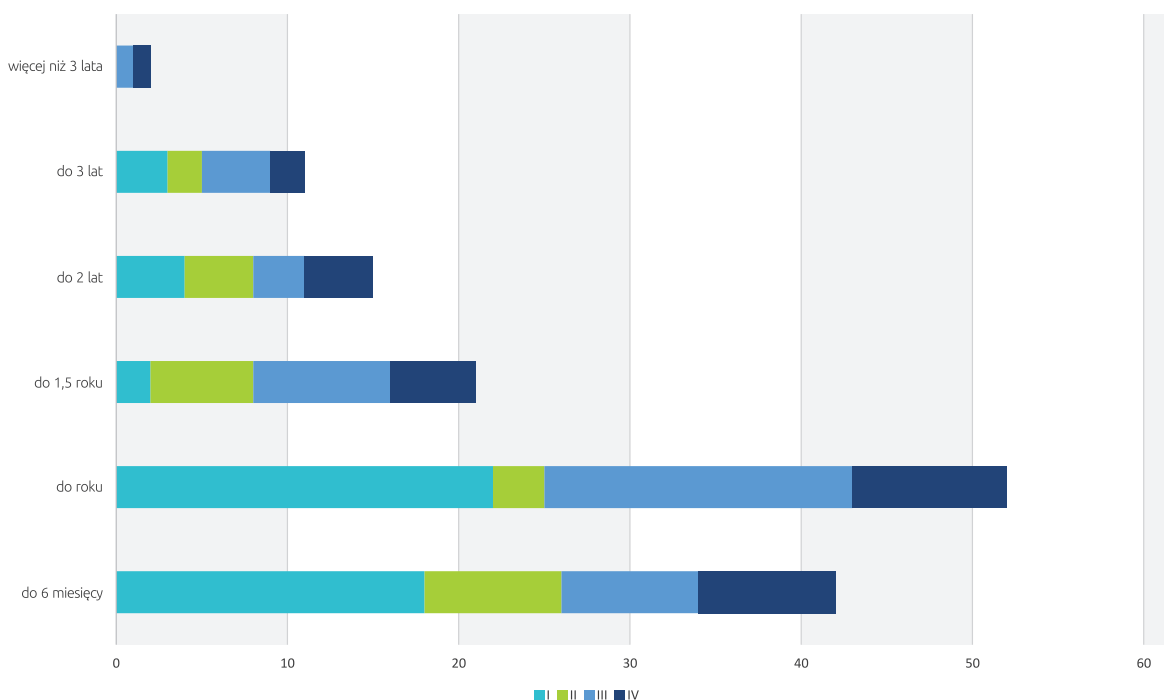
a. Ilość umorzonych postępowań restrukturyzacyjnych

Porównanie ilości umorzonych postępowań do postępowań w których doszło do zatwierdzenia układu za rok 2020.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Czas trwania postępowań umorzonych w roku 2020.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego to zaledwie początek procesu restrukturyzacji dłużnika i jego zobowiązań. Efektywność w dalszym ciągu utrzymuje się na stosunkowo niskim poziomie. Umorzenia stanowią około 41% otwieranych postępowań z wyłączeniem UPOZU. Danych dotyczących uproszczonych postępowań o zatwierdzenie układu nie możemy przedstawić, gdyż nie są one objęte obowiązkiem publikacji informacji o ich umorzeniu.

Z kolei biorąc pod uwagę moment „zamknięcia” postępowania, umorzenia stanowią 54%. Przyczyn tego stanu rzeczy nie można upatrywać w niechęci wierzycieli do redukowania swoich wierzytelności w ramach układu. Większość przyjętych propozycji układowych przewidywała redukcję zobowiązań w kwocie należności głównych. Wierzyciele również chętnie zgadzają się na wydłużenie okresu spłaty. Dlatego tak ważny jest odpowiedni dobór propozycji układowych i dokonanie poprawnej konstrukcji grup układowych. Postępowania, w których propozycje układowe nie spotkały się z aprobatą wierzycieli stanowią zaledwie 8%. Z niepokojem należy odnotować niemały udział postępowań, w których sąd odmówił zatwierdzenia układu. W całym 2020 roku takie przypadki stanowiły prawie 6% w stosunku do wszystkich układów przegłosowanych przez wierzycieli.

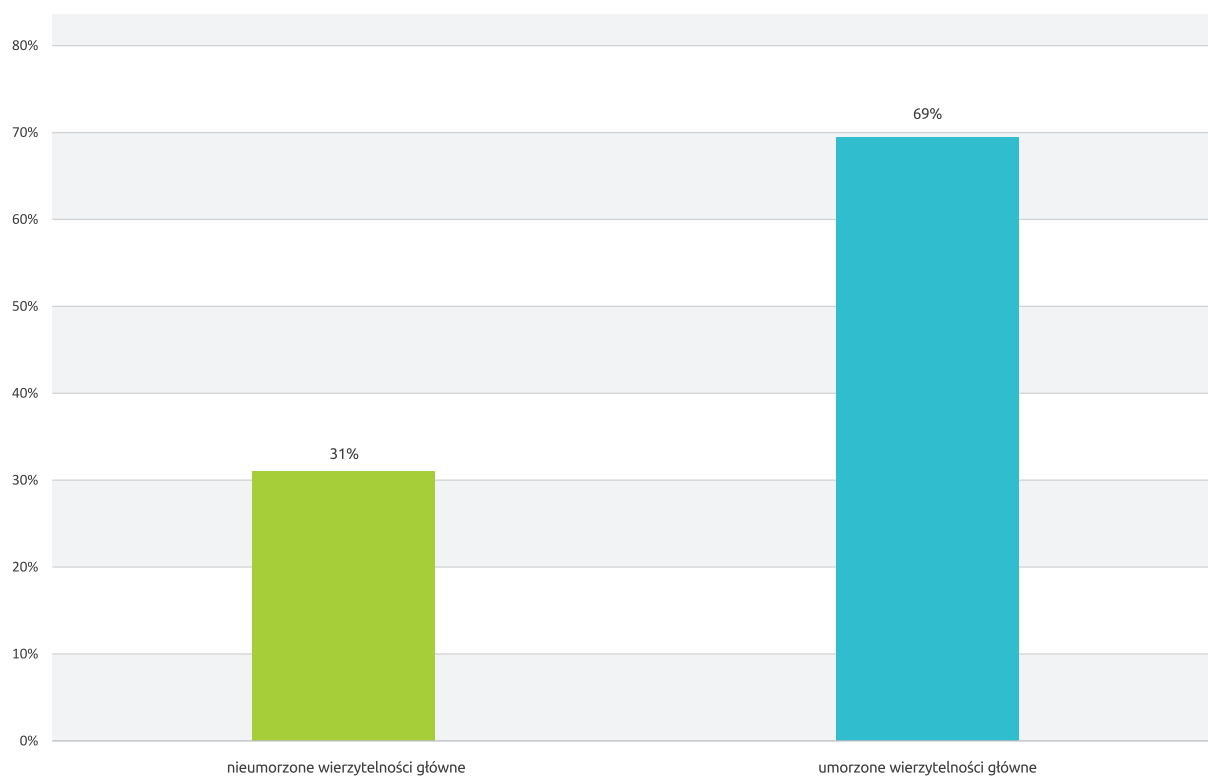
W tym miejscu warto przypomnieć, że odmowa zatwierdzenia układu może nastąpić jedynie w przypadku, gdy jest on sprzeczny z prawem, lub jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi. W przypadku postępowań o zatwierdzenie układu i przyspieszonych postępowań restrukturyzacyjnych odmowa zatwierdzenia układu następuje również w przypadku przekroczenia 15% wierzytelności spornych wobec sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem. Jak widać, duża jest tu rola doradcy restrukturyzacyjnego prowadzącego postępowanie, aby do takiej sytuacji nie dopuścić. Należy dodać, że wśród postępowań umorzonych, cały czas utrzymuje się bardzo wysoki odsetek (89%) umorzeń mających miejsce jeszcze przed głosowaniem układu.

Oprócz dotychczas występujących przyczyn związanych ze zbyt późnym złożeniem wniosku oraz brakiem dostępu do finansowania postępowań, niewątpliwym wpływ na kondycję dłużników ma epidemia COVID-19 oraz fakt wyłączenia restrukturyzowanych podmiotów z głównego nurtu pomocy, której skuteczność i tak jest dyskusyjna. Brak jest wiarygodnych danych, aby jakikolwiek podmiot skorzystał z pomocy publicznej na restrukturyzację.

Analiza umorzonych i zatwierdzonych postępowań w roku 2020

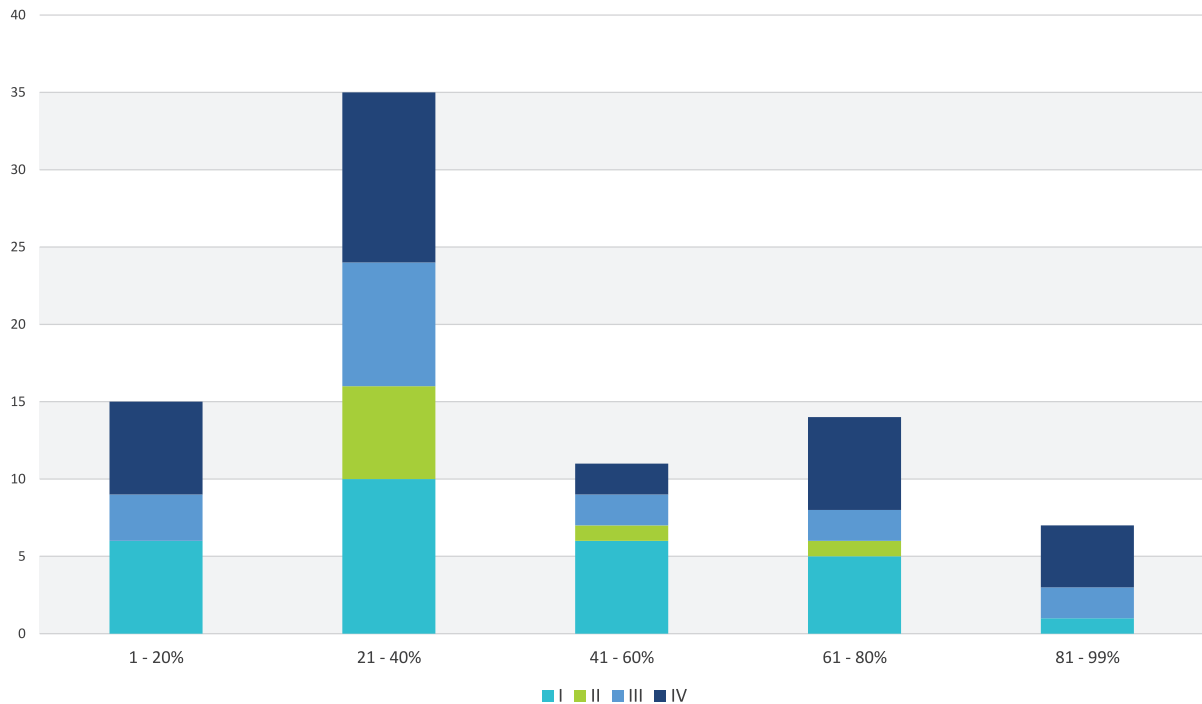
b. Zatwierdzone układy w postępowaniach restrukturyzacyjnych

Ilość postępowań w których doszło do zatwierdzenia układu w podziale na stopień umorzenie wierzytelności głównej.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Ilość postępowań w których doszło do zatwierdzenia układu w podziale na % umorzenie wierzytelności głównej w podziale na kwartały.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

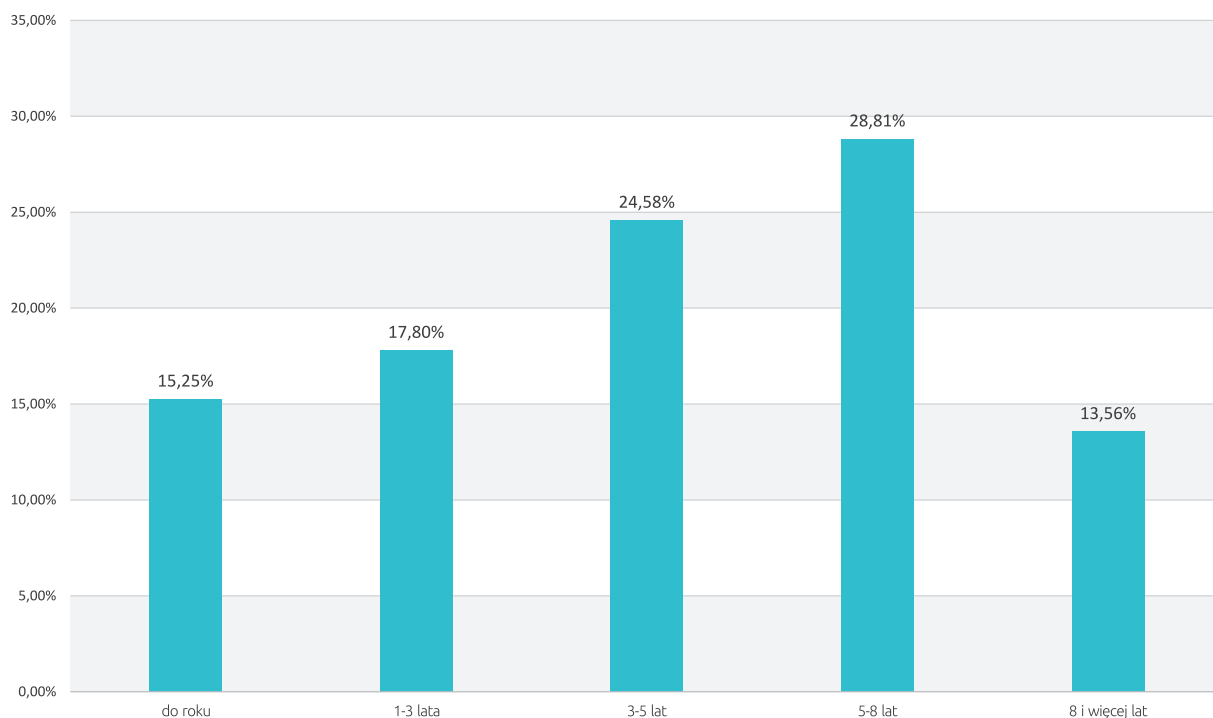
Analiza danych o zatwierdzonych postępowaniach restrukturyzacyjnych na przestrzeni całego roku wskazuje, że wierzyciele stosunkowo chętnie skłaniają się do częściowej rezygnacji ze swoich roszczeń. Rezygnacja z dochodzenia odsetek i innych należności ubocznych jest w zasadzie standardem. Dodatkowo redukcja roszczenia podstawowego dotyczyła 68%

zatwierdzonych układów. Co ciekawe, jeżeli już wierzyciele decydują się na redukcję zobowiązań, to jej stopień często jest istotny. W prawie 90% przypadków stopień umorzenia przekraczał 20% należności głównej.

Analiza umorzonych i zatwierdzonych postępowań w roku 2020

c. Maksymalne okresy spłaty wierzytelności objętych układem w zatwierdzonych postępowaniach restrukturyzacyjnych

Okres spłaty wierzytelności objętych układem w postępowaniach w których doszło w roku 2020 do zatwierdzenia układu.

Źródło: Analiza MGW CCG, dane z Monitora Sądowego i Gospodarczego opublikowane w 2020 r.

Ponad połowa zatwierdzonych układów przewiduje okres rozterminowania powyżej 5 lat, który zresztą jest najczęściej występującym okresem spłaty układu (ponad 20% zatwierdzonych układów). Natomiast pewien niepokój powinna budzić liczba uchylonych układów - 24 co stanowi 21% w stosunku do układów zatwierdzonych w 2020 r.

Ryzyko osobiste członków zarządu a postępowania restrukturyzacyjne

Rok 2020 niewątpliwie został zdominowany przez pandemię, jednak nie do końca jest to widoczne w statystykach dotyczących postępowań insolwencyjnych. Wprawdzie ilość otwartych postępowań widocznie wzrosła, ale dotyczy to praktycznie tylko nowego typu postępowania - "uproszczonego postępowania o zatwierdzenie układu". Zostało ono wprowadzone przez ustawodawcę w celu przeciwdziałania skutkom lockdownu, ale tak naprawdę jest bezużyteczne dla wielu przedsiębiorstw nim dotkniętych. Samo zamrożenie wymagalności zobowiązań i możliwości wypowiedzania umów na okres 4 miesięcy w sytuacji przedłużających się obostrzeń nie rozwiązuje żadnego problemu. Jeżeli nie będziemy brać pod uwagę UPOZU, ilość otwartych postępowań restrukturyzacyjnych będzie na bardzo podobnym poziomie co w roku 2019.

W statystykach widać wyraźny przyrost ilości ogłoszonych upadłości konsumenckich, natomiast praktycznie stała jest liczba ogłoszonych upadłości przedsiębiorców. Niewątpliwie, w znacznej części, przyczyniły się do tego przepisy znoszące obowiązek składania wniosku o upadłość w okresie epidemii. Jednak zniesienie tego obowiązku jest jedynie pozorne, gdyż dotyczy tylko sytuacji, w której niewypłacalność powstała „z powodu COVID-19”. Dopiero praktyka orzecznicza wskaże, jakie będą konsekwencje. Należy się jednak obawiać, że po odmrożeniu gospodarki może ruszyć lawina wniosków o ogłoszenie upadłości, a znaczna ich część będzie spóźniona. Wpłynie to negatywnie na możliwość zaspokojenia wierzycieli, a to może skłonić ich do podejmowania prób dochodzenia roszczeń od osób zarządzających firmą dłużnika.

W ostatnich latach coraz częściej kadra zarządzająca jest zmuszana do regulowania zobowiązań spółek kapitałowych poprzez inicjowanie postępowań o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Ta instytucja prawna, skądinąd potrzebna, jako instrument zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, stała się narzędziem nacisku na członków zarządów spółek. W 2020 roku orzeczono 286 zakazów prowadzenia działalności gospodarczej, przy czym tylko dwa dotyczyły osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek. Pozostałe przypadki dotyczyły członków zarządów spółek prawa handlowego. Ta liczba może nie robić wrażenia w porównaniu z ogólną liczbą zarejestrowanych spółek (według danych GUS na koniec września było zarejestrowanych ok 461 tys. spółek prawa handlowego), ale przy zaledwie 587 ogłoszonych upadłościach w 2020 roku, staje się ona znacząca. Rok wcześniej orzeczono 341 zakazów przy 586 ogłoszonych upadłościach. Jest to kolejna okoliczność, którą powinny brać pod uwagę osoby zarządzające podmiotami gospodarczymi walcząc ze skutkami pandemii. Podejmując ryzyko gospodarcze powinny dbać również o bezpieczeństwo własne i własnej rodziny, gdyż do stracenia mogą mieć proporcjonalnie więcej niż pracownicy czy udziałowcy.

MGW Corporate Consulting Group Sp. z o.o.

MGW Corporate Consulting Group Sp. z o.o. jest spółką doradcą, tworzoną przez specjalistów z różnych dziedzin finansów, prawa i konsultingu. Jednym z kluczowych obszarów jej działania jest restrukturyzacja przedsiębiorstw. Celem spółki jest pomoc każdemu przedsiębiorcy zagrożonemu lub borykającemu się z problemami finansowymi w swojej firmie.

Spółka odpowiada za proces planowania i wdrożenia odpowiednich procedur restrukturyzacyjnych. Do jej zadań należy między innymi: opracowanie niezbędnych dokumentów, przygotowanie wniosku o otwarcie postępowania i opracowanie programu restrukturyzacyjnego oraz pełna pomoc przy jego wdrożeniu. Cały proces jest stale monitorowany i realizowany przez interim managerów - dużą grupę wysoko wykwalifikowanych doradców dobranych do każdego projektu zgodnie z ich umiejętnościami i doświadczeniem branżowym.

Postępowania restrukturyzacyjne prowadzone są przez spółkę córkę (MGW Doradca Restrukturyzacyjny), w której zatrudnieni są licencjonowani doradcy restrukturyzacyjni oraz prawnicy o specjalnościach z zakresu prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego. Oprócz pomocy przy restrukturyzacji, MGW CCG wspiera firmy w budowaniu długofalowych, efektywnych i bezpiecznych relacji z bankami, firmami leasingowymi, faktoringowymi bądź innymi podmiotami świadczącymi usługi finansowe. W swoim zespole posiada również dział odpowiedzialny za business consulting (wyceny przedsiębiorstw, projekty M&A, przekształcenia spółek, prognozowanie finansowe, biznes plany).

Dysponując szerokim zespołem analityków, ściśle monitorujemy poszczególne rynki, w tym śledzimy na bieżąco statystyki rynku restrukturyzacyjnego. Spółka opracowuje raporty obejmujące wybrane zagadnienia, dotyczące rynku restrukturyzacyjnego, rynku leasingu oraz komunikacji miejskiej.

Autorzy raportu

Mariusz Grajda

Partner Zarządzający
Członek Zarządu MGW CCG

Tomasz Ryżyński

Prezes Zarządu
MGW Doradca Restrukturyzacyjny

Przy sporządzaniu niniejszego raportu pod uwagę brana była data otwarcia postępowania, a nie data ukazania się obwieszczenia. W statystykach związanych z otwarciem postępowania pominięte zostały postępowania o zatwierdzeniu układu, z uwagi na brak obwieszczeń w tym zakresie. W kontekście liczby umorzonych postępowań pominięte zostały uproszczone postępowania o zatwierdzenie układu wprowadzone „tarczą 4.0” z uwagi na brak obwieszczeń o umorzeniu.

MGW Corporate Consulting Group Sp. z o.o.
ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
Tel: +48 22 292 81 11
e-mail: biuro@mgwccg.pl
www.mgwccg.pl